

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/512/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212224029
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4212224029.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci žalobcu: Západoslovenská distribučná, a. s., Čulenova 6, Bratislava, IČO: 36 361 518, zastúpený GRABAN, TORMA & PARTNERS s. r. o., Kováčska 53, Košice-Staré Mesto, IČO: 36 730 564, proti žalovanému: N. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom D., P. XXX, o zaplatenie 2.126,22 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 14. marca 2016 č. k. 8C/243/2015-97 v spojení s opravným uznesením zo dňa 24. mája 2015 č. k. 8C/243/2015-111 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 25 ods. 1, § 39 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike a § 1 vyhl. Ministerstva hospodárstva SR č. 154/2005 Z. z. a uviedol, že protokolom o zistení neoprávneného odberu zo dňa 11. 05. 2007 bolo zistené, že boli porušené 2 kusy overovacích plômb - odtrhnuté. V konaní sa súd zaoberal tým, či si žalobca neuplatňuje premlčaný nárok, zistenie ktorej skutočnosti potom bráni súdu priznať mu plnenie voči žalovanému ako spotrebiteľovi, keď počnúc účinnosťou novely zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov vykonanej zákonom č. 102/2014 Z. z. je súd od 13. 06. 2014 povinný na premlčanie uplatneného nároku prihliadať z úradnej povinnosti. Predmetnou novelou neboli dotknuté právne skutočnosti, ktoré vznikli počas platnosti a účinnosti skorších právnych noriem, nebolo odňaté právo žalobcu vzniknuté v minulosti podľa staršieho zákona (v prejednávanej veci právo na vrátenie poskytnutého úveru s príslušenstvom), boli len zmenené isté práva do budúcnosti, konkrétne právo s úspechom sa domáhať priznania tohto nároku v prípade, že tento je premlčaný. V danej veci je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak je to pre spotrebiteľa priaznivejšie. Premlčacia doba podľa Občianskeho zákonníka začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Možnosť vykonania práva po prvý raz ako začiatok plynutia premlčacej doby nastáva v okamihu, keď sa veriteľ môže oprávnenne domáhať na súde splnenia záväzku. Inými slovami, je to okamih, kedy oprávnený môže po prvýkrát s úspechom podať žalobu na plnenie záväzku. Občiansky zákonník objektívne vymedzuje začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý nezávisí od subjektívnej okolnosti, teda od toho, či oprávnený subjekt vie alebo nevie o svojom práve. Všeobecná trojročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Tým je objektívne vymedzený začiatok plynutia premlčacej doby. Tento okamih je daný objektívne a nezávisle od subjektívnej okolnosti, teda, či oprávnený vedel alebo nevedel o svojom práve. Právo mohlo byť prvýkrát vykonané vtedy, ak je spôsobilé byť uplatnené v konaní pred súdom prostredníctvom návrhu na začatie konania. V prejednávanej veci z predloženej faktúry mal súd preukázané, že táto bola dňa 27. 07. 2007 splatná. V zmysle ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka možno považovať za deň, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz, a teda za deň začatia plynutia premlčacej doby, deň 27. 07. 2007, ktorá je v trvaní troch rokov (§ 101 Občianskeho

zákonníka), ktorá márne uplynula dňa 27. 07. 2010. Preto keď konanie v prejednávanej veci začalo dňa 19. 11. 2012 doručením návrhu na súd (§ 82 ods. 1 OSP), bolo to až po uplynutí premlčacej doby na uplatnenie tohto nároku. Súd žiadnym spôsobom nespochybňuje právo žalobcu na uplatnenie jeho (aj keď premlčaného) nároku návrhom na súde. Na uplatnenie takéhoto nároku súd bezpochyby prihliadnuť aj bez návrhu, konkrétne na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania ako zákonnej prekážky, ktorá s poukazom na 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa bráni priznať plnenie voči spotrebiteľovi, bez ohľadu na to, či sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. S ohľadom na uvedené skutočnosti súd žalobu žalobcu zamietol. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 OSP, keď v konaní úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, keďže mu žiadne nevznikli.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie, odôvodniac ho tým, že sa mu odňala možnosť konať pred súdom, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že súd vec posúdil tak, že nárok žalobcu je premlčaný, pričom uviedol, že ide o spotrebiteľský vzťah a je teda naplnená hypotéza ustanovenia § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa, ex offo prihliadol na premlčania a žalobu zamietol. Uviedol, že má za to, že súd dospel na základe nesprávneho právneho posúdenia veci k nesprávnym skutkovým zisteniam a takýmto postupom súdu sa žalobcovi odňala možnosť konať pred súdom. Zo samotnej podstaty nároku žalobcu voči žalovanému vyplýva, že ide o náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom podľa ustanovenia § 39 ods. 2 Zákona o energetike. Žalobca sa podanou žalobou domáha nároku na náhradu škody, ktorá vznikla ex lege, a nie zo zmluvného vzťahu, teda nemožno hovoriť o dodávateľovi a spotrebiteľovi. Žalobca je síce právnickou osobou, ktorej predmetom podnikania je inter alia aj distribúcia elektriny a žalovaný je fyzickou osobou, avšak samotný status strán sporu nemôže bez ďalšieho viesť k záveru, že ide v tomto prípade o spotrebiteľský vzťah medzi žalobcom ako dodávateľom na jednej strane a žalovaným ako spotrebiteľom na strane druhej. *Conditio sine qua non* spotrebiteľského vzťahu je v zmysle ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka existencia spotrebiteľskej zmluvy uzatvorenej medzi zmluvnými stranami. Bez takejto zmluvy nemožno hovoriť o spotrebiteľskom vzťahu, aj keby išlo o práva a povinnosti medzi právnickou osobou na jednej strane a fyzickou osobou na strane druhej. Ak súd dospel k záveru, že medzi žalobcom a žalovaným ide o spotrebiteľský vzťah, tak sa riadil nesprávnymi skutkovými zisteniami. Namietol, že súd nevyzval žalobcu, aby sa vyjadril k prípadnej aplikácii ustanovenia § 5b ZoS a v spojitosti s tým, ani k tomu, či je nárok žalobcu premlčaný alebo nie. Pod možnosťou konať pred súdom je potrebné rozumieť aj právo strany sa vyjadriť ku všetkým skutkovým a právnym skutočnostiam, ktoré sú pre rozhodnutie vo veci relevantné. Žalobca sa až z rozsudku dozvedel, že súd si mylne vyložil, že v danej veci o tzv. spotrebiteľský spor. Uvedeným konaním súd odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom. K odňatiu možnosti konať pred súdom došlo aj tým, že postup odvolacieho súdu bol prekvapivý a bol mimo rámca legitímnych očakávaní strany a narušal princíp právnej istoty, zahŕňajúci prvok predvídateľnosti práva a jeho aplikácie. Z uvedených dôvodov žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť a žalobcovi nahradiť trovy konania na súde prvej inštancie, ako aj odvolacieho konania.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a podľa § 389 ods. 2 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Žalobca sa podanou žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 2.126,22 eura s príslušenstvom na tom právnom základe, že neoprávnene odoberal elektrickú energiu a týmto spôsobil žalobcovi škodu. V žalobe uviedol, že dňa 11. 05. 2007 bola vykonaná kontrola meracieho miesta, pri ktorej bolo zistené, že pri neodbornom zásahu boli odtrhnuté 2 kusy ciachových plomb pri oprave elektrickej inštalácie. V zmysle zák. č. 656/2004 Z. z. o energetike bola v dôsledku uvedeného neoprávneného odberu žalobcovi spôsobená škoda.

7. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

8. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

8. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, a ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

9. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

10. Podľa čl. 46 ods. 1 <. ústavy <., každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je tiež právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05).

11. Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 <. Ústavy <., ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru <. v sebe zahŕňajú aj právo na odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/06); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu.

12. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. <. Ústavy <. a čl. 6 ods. 1 Dohovoru <.. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 <. Ústavy <. čl. 6 ods. 1 Dohovoru <. a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 <.. a § 157 ods. 1 <.. OSP <., teraz § 191 a § 220 CSP m. m. I. ÚS 243/07), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 <. teraz § 220 ods. 2 CSP) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 <. OSP <., teraz § 1 CSP; obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, s. 49, § 30). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 220 ods. 2 <. CSP.

13. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie dospel k záveru, že záver súdu prvej inštancie o tom, že v danej veci ide o spotrebiteľský vzťah, na ktorý je podľa zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov potrebné ex offo

aplikovať námietku premlčania, nie je vôbec odôvodnený, rozhodnutie súdu prvej inštancie je preto nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a z tohto dôvodu je aj aplikácia ex offo námietky premlčania zatiaľ predčasná. Z doposiaľ vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie pritom vyplýva, že v danej veci nie je predmetom konania nárok zo zmluvy, uzavretej medzi stranami, ale predmetom konania je nárok na náhradu škody z dôvodu neoprávneného odberu podľa zák. č. 656/2004 Z. z. o energetike, teda z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplýva, že medzi stranami nejde o spotrebiteľský právny vzťah. Z uvedeného dôvodu, z dôvodu nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie sa v ďalšom konaní bude zaoberať žalobou žalobcu, vychádzajúc zo skutkového stavu, popísaného žalobcom v žalobe, vec právne posúdi a svoje rozhodnutie riadne odôvodní, aby bolo preskúmateľné a aby bolo naplnené právo strán na spravodlivý proces, ktorý zahŕňa aj povinnosť súdu presvedčivo a právne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodniť. Právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie v ďalšom konaní viazaný (§ 391 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).